

कुतूहलापोटी साकारला टेलिस्कोप

म. टा. प्रतिनिधी, पुणे

रावसाहेब पटवर्धन शाळेच्या विद्यार्थ्यांचा उपक्रम

दररोज आकाशातून खुणावणाऱ्या ग्रह तऱ्यांमुळे जागलेले कुतूहल... ते शमविण्यासाठी नववीच्या विद्यार्थ्यांनीच स्वतः टेलिस्कोप बनवण्यासाठी केलेला खटाटोप... त्यासाठी घासलेल्या काचा आणि रंगवलेले पाईप... आयुका आणि ज्योतिर्विद्या संस्थेच्या मार्गदर्शनातून साकारलेला टेलिस्कोप आणि त्यातून गुरू आणि चंद्र पाहताना खुललेली कळी....

राष्ट्र सेवा दलाच्या रावसाहेब पटवर्धन शाळेत शुक्रवारी सायंकाळी असा उत्साही माहोल होता. निमित्त होते, 'सहजीवन निवासी' संस्थेने केलेल्या मदतीतून आणि सर्व शिक्षा अभियानातून मिळालेल्या निधीतून तयार झालेल्या या टेलिस्कोपचे उद्घाटन शुक्रवारी महाराष्ट्र टाइम्सचे निवासी संपादक पराग करंदीकर यांच्या हस्ते झाले. राष्ट्र सेवा दलाचे राष्ट्रीय अध्यक्ष अरविंद कपोले, प्राचार्य राजीव जोशी, आयुकाचे तुषार पुरोहित, 'ज्योतिर्विद्या'चे सारंग सहस्रबुद्धे, मिलिंद जोशी आणि सर्व शिक्षा अभियानाच्या अधिकारी विद्या जगताप या वेळी उपस्थित होत्या.

स्वप्नाली शिंदे

'सहजीवन'चे सहकार्य

■ चिंचवड येथील 'सहजीवन निवासी' संस्थेचे सदस्य एका संस्थेत काम करतात, आणि एकाच ठिकाणी राहतात, त्यातून मिळणाऱ्या आठ-दहा हजारांच्या प्रगारातून त्यांनी या दोन्ही टेलिस्कोपसाठी तीस हजार रुपयांची भरघोस मदत केली. त्यामुळेच या विद्यार्थ्यांना आज जवळून आकाशदर्शनाचा आनंद घेता येत आहे, असे प्राचार्य जोशी यांनी सांगितले.

विनोद वाघ यांनी सूत्रसंचालन केले.

'सर्व शिक्षा अभियानाच्या अनुदानातून असेच वेगवेगळे प्रकल्प साकारण्यात यावेत, त्यामुळे तुम्हा मुलांच्या मनातील कुतूहल कायम राहून नवे प्रयोग करण्याची ऊर्मी मुलांच्या मनात

येईल,' अशी अपेक्षा जगताप यांनी व्यक्त केली. तर 'या टेलिस्कोपच्या माध्यमातून आकाशदर्शन घेतल्यानंतर तुम्हाला कल्पना चावला, सुनिता विल्यम्ससारखे अंतराळवीर बनण्याची प्रेरणा मिळाली,' अशी भावना कपोले यांनी व्यक्त केली.

'अनुदानातून मिळणाऱ्या निधीद्वारे अनेक वर्षे टिकेल, असा एखादा प्रकल्प करावा, या हेतूने टेलिस्कोप बनविण्याचा निर्णय घेतला. यातील एक टेलिस्कोप कायमस्वरूपी शाळेत ठेवला जाईल, तर दुसरा राष्ट्र सेवा दलाच्या इतर शाळांमध्येही पाठविण्यात येईल,' असे जोशी यांनी सांगितले.

स्वप्नाली सातपुते, प्राची कुचेकर, शुभम गवारी, राहुल जकाते, ऋतुजा जगताप, स्मिता बोलाडे या विद्यार्थ्यांनी हे दोन्ही टेलिस्कोप तयार केले. या दोन्ही टेलिस्कोपसाठी तीस हजार रुपये खर्च आला. 'आधी एकदा आकाशदर्शनाच्या कार्यक्रमात आम्ही स्क्रीनवर ग्रह, तारे पाहिले होते. तेव्हापासून आमची उत्सुकता वाढली होती. परंतु, आम्ही टेलिस्कोप बनवू आणि त्यातून हे दूरवरचे ग्रह-तारे जवळून पाहता येतील, असे कधी वाटले नव्हते,' असे शुभम, राहुल यांनी सांगितले. तर यातून आम्हाला काहीतरी खूप वेगळे करायला मिळाल्याची भावना प्राचीने व्यक्त केली.